

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΕΤΕΙΟ ΤΩΝ 1700 ΕΤΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΟΣ ΤΩΝ ΜΕΔΙΟΛΑΝΩΝ

Τοῦ Μητροπολίτη Πάφου Γεωργίου

Σέ γράμμα του πρὸς τὴν Α.Μ. τὸν Ἀρχιεπίσκοπο Κύπρου κ. Χρυσόστομο, ἡμερομηνίας 7 Φεβρουαρίου 2013, ἡ Α.Θ.Π. ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης κ. Βαρθολομαῖος τὸν πληροφοροῦσε πὺς μέ τὴν εὐκαιρία τῆς 1700ῆς ἐπετείου ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ διατάγματος τῶν Μεδιολάνων (313-2013 μ.Χ.), τό Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο προγραμματίζει νά διοργανώσει στήν ἔδρα του, τὴν Κωνσταντινούπολη, «ἐνθα ἐβασίλευσεν ὁ Αὐτοκράτωρ Ἅγιος Κωνσταντῖνος καί ἐνθεν ἔκτοτε ἀνακηρύσσεται καί διδάσκεται διαχρονικῶς ἡ ἀλήθεια τῆς ἐλευθερίας οὐχὶ μόνον τῆς Χριστιανικῆς Ἐκκλησίας ἀλλὰ καί πάσης θρησκείας καί φρονήματος», διάφορες ἐκδηλώσεις.

Σκοπὸς τῶν ἐκδηλώσεων, πού θά ἐπραγματοποιοῦντο ἀπὸ τῆς 16ης μέχρι τῆς 20ης Μαΐου 2013, ἐκτός τῶν ἄλλων θά ἦτο καί ἡ ἀξιολόγησις τῆς «σημειωθείσης ἐν χρόνῳ τρόμου καί σκιᾷ θανάτου τομῆς ταύτης τῆς Ἱστορίας», ἡ ἀπόδοσις φόρου τιμῆς «εἰς τὴν ἱεράν μνήμην τῶν πρό τῆς παρασχεθείσης τῇ Ἐκκλησίᾳ ἐλευθερίας μαρτύρων, τῶν ἀθλησάντων κατὰ Χριστόν», καθὼς καί ὁ πανηγυρισμὸς τῆς μνήμης τοῦ Ἁγίου Κωνσταντίνου.

Ὁ Παναγιώτατος τονίζοντας τὴ σημασία τῆς ἐπετείου γιὰ τό γεγονὸς πού εἰσήγαγε, γιὰ πρώτη φορά, τὴν ἔννοια τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων στήν κοινωνία, σημείωνε στήν ἐπιστολή του

ὅτι τό σημεῖο τοῦ τιμίου Σταυροῦ καί ἡ παραχώρηση τῆς ἐλευθερίας στήν Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ, ἄλλαξαν τόν ροῦν τῆς Ἱστορίας καί ὅτι σταδιακά, ἀπό τότε, ἡ Ἐκκλησία μεταμόρφωσε τοὺς θεσμούς τοῦ εἰδωλολατρικοῦ κόσμου καί μεταποίησε τήν κοινωνία «ἐν πολλοῖς» εἰς Χριστιανικήν.

Οἱ ἐκδηλώσεις περιλάμβαναν τή διοργάνωση στίς 17 Μαΐου Ἐπιστημονικῆς Ἡμερίδας γιά τό θέμα, ἐπίσκεψη στόν Χάρακα τῆς Βιθυνίας, ὅπου ἐκοιμήθη ὁ Μ. Κωνσταντῖνος, στίς 18 Μαΐου, καί συλλεiturργο στήν Ἱερά Μονή τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς Βαλουκλῆ, τήν Κυριακή τῶν Μυροφόρων, 19 Μαΐου 2013.

Στίς ἐκδηλώσεις πῆραν μέρος ὅλες οἱ Ὁρθόδοξες Ἐκκλησίες, ἐκτός τῆς Ἐκκλησίας Τσεχίας - Σλοβακίας, ἐκπρόσωποι τῶν ἄλλων Δογμάτων καί ἄλλων θρησκειῶν. Τήν Ἐκκλησία τῆς Κύπρου ἐκπροσώπησε στήν Ἡμερίδα καί στίς ἄλλες ἐκδηλώσεις ὁ γράφων.

Τό πρωί τῆς Παρασκευῆς, 17ης Μαΐου, σέ ξενοδοχεῖο τῆς Κωνσταντινούπολης, καί ὕστερα ἀπό σύντομη ἀναστάσιμη προσευχή, ἄρχισαν οἱ ἐργασίες τῆς Ἡμερίδας μέ χαιρετισμό τῆς Α.Θ. Παναγιότητος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου. Στόν χαιρετισμό του ὁ Παναγιώτατος ἀνέφερε πώς, σήμερα πού οἱ παραδόσεις ἐγκαταλείπονται, ἡ πίστη θεωρεῖται προσωπική ὑπόθεση καί καταβάλλεται προσπάθεια νά τεθεῖ στό περιθώριο τῆς κοινωνίας, τά ἰδανικά καί οἱ ἀξίες περιφρονοῦνται, ἡ παιδεία πλήττεται, ἀποχριστιανοποιεῖται καί ἐκκοσμικεύεται, ἡ ἁμαρτία δέν θεωρεῖται κακόν ἀλλά παρουσιάζεται ὡς «**διαφορετικότητα**», ἡ τιμώμενη ἐπέτειος γίνεται ἀφορμή γιά νά ἀναλογιστοῦμε τήν πορεία τοῦ σύγχρονου κόσμου, 1700 χρόνια μετά τήν καθιέρωση ἀπό τόν Μ. Κωνσταντῖνο τῶν ἀρχῶν πάνω στίς ὁποῖες στηρίζονται οἱ σύγχρονες χριστιανικές κοινωνίες καί κατ' ἐπέκταση ὅλος ὁ κόσμος.

Ὁ Παναγιώτατος ἐπεσήμανε ὅτι ὁ σημερινός κόσμος πῆρε τίς ἴδιες ἀξίες καί ἀρχές πού ὁ ἅγιος Κωνσταντῖνος ἐνεφύτευσε στή διοίκηση καί στή δομή τοῦ κράτους του, μέ τή διαφορά ὅτι ὁ σύγ-

χρονος ἄνθρωπος διακηρύττει ὅτι δέν πιστεύει στόν Θεό καί ὅτι ἡ ἐποχή τοῦ Χριστιανισμοῦ ἔχει ἤδη παρέλθει. Παρ' ὅλα αὐτά, τόνισε ὁ Παναγιώτατος, εἶναι ἔκδηλο πώς ὅ,τι καλό καί δίκαιο ὑπάρχει σήμερα στίς ἐκκοσμικευόμενες πολιτεῖες καί κοινωνίες εἶναι εἰλημμένο ἀπό τό Εὐαγγέλιο καί τήν Ἐκκλησία.

Ὁ Οἰκουμενικός Πατριάρχης, στή συνέχεια, εἶπεν ὅτι ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία τελειοῦται διά τοῦ πάθους, διά τοῦ μαρτυρίου τῶν τέκνων της. Προηγείται τό αἷμα τῶν Μαρτύρων καί ἀκολουθεῖ ἡ ἐλευθερία τοῦ θρησκεύειν, τήν ὁποία διακήρυξε ὁ Μ. Κωνσταντῖνος. Διά τοῦ Μεγάλου Κωνσταντίνου, εἶπε ὁ Πατριάρχης, καί τοῦ ριζοσπαστικοῦ, διά τήν ἐποχήν, ἔργου του, ὁ Θεός εἰσῆλθε στά σπλάχνα τοῦ κοσμικοῦ κράτους καί ἐζωοποίησε τό πρὶν διεφθαρμένο καί σάπιο.

Καταλήγοντας ἡ Α.Θ.Π. ὑπενθύμισε ὅτι οἱ ἄνθρωποι πολλάκις ἀστοχοῦμε στίς κρίσεις, στίς σκέψεις, στούς προγραμματισμούς, στίς ἰδεολογίες καί στά φρονήματά μας. Ἡ Ἐκκλησία, ὅμως, δέν ἀστοχεῖ, δέν καταργεῖται, ἀκόμη κι ἂν τά χριστιανικά κράτη καταλύονται, ἀκόμα κι «ἂν ἡ ἴδια ζεῖ καί πολιτεύεται “ἐν αἰχμαλωσία” ἐνίστε δεινή», ἀκόμα κι ἂν, ἀνθρωπίνως, καταπολεμεῖται. Τέλος, προέτρεψε ὅλους ὅπως ἐργαστοῦν πρὸς μεταποίηση καί ἀνάπλαση τῆς κοινωνίας καί ἀνάδειξη τῶν ἰδίων σέ υἱούς καί θυγατέρας Χριστοῦ.

Λόγω περιορισμένου χρόνου, ἐκ μέρους τῶν Ὁρθοδόξων προσφώνησε τοὺς συνέδρους μόνον ὁ ἐκπρόσωπος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρωσίας, Μητροπολίτης Βολοκολάμπσκ Ἰλαρίων. Ἐκ μέρους τοῦ γράφοντος, κατετέθη στή Γραμματεία ὁ κάτωθι χαιρετισμός:

«Παναγιώτατε,

Εἶναι βαθιά καί ἀνυπόκριτη ἡ χαρά μας γιά τήν παρουσία μας στή βασιλίδα τῶν Πόλεων καί, ὥς ἐκ τούτου, μεγάλη ἡ εὐγνωμοσύνη μας πρὸς τό πρόσωπό σας πού ἀπηύθυνε τίς σχετικές προσκλήσεις στίς Ἐκκλησίες μας.

Κάθε ἐπίσκεψή μας στήν Κωνσταντινούπολη εἶναι αἰτία

ίσχυρῆς συγκίνησης γιά ὅλους μας. Συνιστᾷ ἕνα εὐλαβικό προσκύνημα στά ἱερά καί τά ὅσια τῆς Ὁρθοδοξίας μας, μίαν κατάδυση στό ἱστορικό Ἐκκλησιαστικό μας παρελθόν, μίαν περιδιάβαση στούς χώρους πού συνῆλθαν Οἰκουμενικές Σύνοδοι καί διατυπώθηκαν τά δόγματα μας, ἐκεῖ ἀπ' ὅπου μετεδόθη Ἱεραποστολικά τό φῶς τῆς πίστεως μας σέ πλείστους ἄλλους λαούς. Εἶναι μία εὐκαιρία ἐμβάθυνσης στά μυστήρια τοῦ Θεοῦ πού δοκιμάζει τόν ἐδῶ πιστό λαό του, ἄλλοτε μέ δόξα κι ἄλλοτε μέ ταπείνωση καί διωγμούς.

Ἀποτελεῖ καί ἰδιαίτερο προνόμιο νά πατοῦμε στίς αὐλές τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, νά παίρνουμε δύναμη καί θάρρος ἀπό τό πάντοτε ἀναμμένο Φανάρι, νά μετέχουμε τοῦ φωτός πού ἐκπέμπεται ἀπό τό ἱλαρό πρόσωπό Σας, Παναγιώτατε, καί νά ἐνισχυόμαστε στήν ἱερή ἀποστολή καί στά καθήκοντά μας.

Ἡ σημερινή παρουσία μας, ὅμως, ἐδῶ ἔχει κάτι τό μοναδικό καί ἀνεπανάληπτο, ἀφοῦ σχετίζεται ἄμεσα μέ τόν ἰδρυτή τῆς Πόλεως αὐτῆς, τόν «**ἐν βασιλεῦσιν ἀπόστολον**», Μέγαν Κωνσταντῖνον, καί τίς ἀπαρχές τῆς ἐξόδου τῆς Ἐκκλησίας ἀπό τίς Κατακόμβες καί τῆς ἐξάπλωσής της σ' ὅλη τή γῆ.

Ὁ Χριστιανισμός γεννήθηκε καί πέρασε τήν πρώτη του ἡλικία μέσα σέ διωγμούς. Ὁ ἀρχηγός τῆς πίστεώς μας Ἰησοῦς Χριστός συνάντησε ἀπό τίς πρώτες ἡμέρες τῆς ἐπίγειας παρουσίας του τόν διωγμό τοῦ Ἡρώδη, ἐκπροσώπου τῆς διαφθορᾶς, πού ἐπικρατοῦσε, τότε, στόν Ἰσραήλ. Κι ὅταν ἀνδρώθηκε, καταδιώκτηκε ἀμείλικτα ἀπό τοὺς ὁμοεθνεῖς του καί πέθανε, ὡς κακοῦργος, ἐπί τοῦ σταυροῦ. Τό ἴδιο καί οἱ μαθητές του διώκονται καί οἱ πλεῖστοι πεθαίνουν μέ μαρτυρικό θάνατο.

Μά καί οἱ Ρωμαῖοι διώκουν ὡς κακοῦργους ἐκείνους πού εἶχαν διδαχθεῖ «**ἀρχαῖς καί ἐξουσίαις ὑποτάσσεσθαι**» (Ρωμ. 13, 1), «**πρῶτον πάντων ποιεῖσθαι δεήσεις, προσευχάς, ἐντεύξεις, εὐχαριστίας ὑπέρ πάντων ἀνθρώπων, ὑπέρ βασιλέων καί πάντων τῶν ἐν ὑπεροχῇ ὄντων**». Δέν εἶχεν ὁ διεφθαρμένος κόσμος τή δύναμη

νά σκεφτεῖ, οὔτε καί θά ἤκουσε ποτέ τήν πρακτικότατη γνώμη τοῦ Ἰουδαίου Γαμαλιήλ πού εἶπε στό Συνέδριο: «Ἐάν ἡ ἐξ ἀνθρώπων ἡ βουλή αὕτη, ἡ τό ἔργον τοῦτο, καταλυθήσεται· εἰ δέ ἐκ Θεοῦ ἐστίν, οὐ δύνασθε καταλῦσαι αὐτό· μήποτε καί θεομάχοι εὑρεθῇτε». Κι ἡ κρατοῦσα Δύναμις ἔγινε, τότε, γιά τρεῖς αἰῶνες, «θεομάχος».

Ὅσο κι ἂν οἱ διωγμοί χαλύβδωναν τό φρόνημα τῶν πιστῶν, ὅσο κι ἂν οἱ τρεῖς πρῶτοι Χριστιανικοί αἰῶνες χάρισαν στήν Ἐκκλησία νέφος ὁλόκληρο μαρτύρων, τό διάταγμα τῶν Μεδιολάνων συνιστᾷ ἕνα σημαντικότατο σταθμό γιά τήν Ἐκκλησία. Ἐξέλιπε δι' αὐτοῦ ἡ ἐξωτερική ἀπαγόρευση, ἐτίθετο τέρμα στούς διωγμούς καί ἀπεκηρύττετο ὅλη ἡ διωκτική πολιτική τῶν προηγηθέντων αὐτοκρατόρων. Δόθηκε, ἔτσι, ὠθηση, μαζί μέ τήν ἐλεύθερη λατρεία τοῦ Θεοῦ, στή σύγκληση Συνόδων, στήν ἀνέγερση ναῶν, στή λειτουργία Χριστιανικῶν σχολῶν, στήν ἀνάπτυξη τῆς Ἐκκλησιαστικῆς τέχνης, στή διενέργεια ἱεραποστολικῶν ἐξορμήσεων. Θά ἀρκοῦσε, ἴσως, μόνον αὕτη ἡ εὐεργετική προσφορά τοῦ Μ. Κωνσταντίνου πρός τήν Ἐκκλησία, γιά τήν ἀναγνώριση τῆς ἀγιότητάς του, χωρίς, βέβαια, νά παραγνωρίζεται καί ἡ θετική στάση τοῦ Λικινίου.

Ἄμεσο ἀποτέλεσμα τῆς θρησκευτικῆς ἐλευθερίας ἦταν, νομίζω, καί ἡ ἰδρυση τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἐξαρχῆς ὡς χριστιανικῆς πόλεως, τό κτίσιμο περιλάμπρων ναῶν, τόσον ἐδῶ, ὅσο καί στήν Ἀγία Γῆ, ὅπου ὁ Μ. Κωνσταντῖνος χρηματοδότησε καί ἀνεῦρε διά τῆς μητέρας του, ἀγίας Ἐλένης, τόν Τίμιο Σταυρό.

Ἀσφαλῶς οἱ 17 αἰῶνες πού πέρασαν ἀπό τότε δέν χαρακτηρίζονταν πάντα ἀπό καθεστῶς θρησκευτικῆς ἐλευθερίας γιά τούς Χριστιανούς. Τό νέφος τῶν Νεομαρτύρων εἶναι ἀπόδειξη τῶν στυγνῶν περιορισμῶν, πού ἀλλόθρησκοι κατακτητές ἐπέβαλαν στόν Χριστιανικό κόσμο. Ἄθεα καθεστῶτα κατεδάφισαν ἐκκλησίες, φυλάκισαν Χριστιανούς καί φόνευσαν ἱερωμένους μόλις στό πρόσφατο παρελθόν.

Στήν κατεχόμενη Κύπρο, πέραν ἀπό τή σύλληψη τῶν Χριστιαν-

νικῶν νάων καί τήν ἐκδίωξη τῶν Χριστιανῶν ἀπό τίς πατρογονικές ἐστίες τους, πρὶν ἐνάμισυ χρόνο, διεκόπη ἡ Θεία Λειτουργία τῶν Χριστουγέννων. Κι ἄλλοῦ ἀπαγορεύεται ἡ λειτουργία νάων καί χριστιανικῶν θεολογικῶν σχολῶν. Σήμερα, ἀκόμα, οἱ Χριστιανοί τῆς Μέσης Ἀνατολῆς ὄχι μόνον παρεμποδίζονται στήν ἄσκηση τῶν θρησκευτικῶν καθηκόντων τους, ἀλλά καί μέ διάφορους τρόπους ἐξαναγκάζονται νά ἐγκαταλείψουν τίς ἐστίες τους.

Εἶναι ἀκριβῶς γι' αὐτό τόν λόγο, σήμερα πού ὁ θρησκευτικός φονταμενταλισμός βρίσκεται σέ ἔξαρση, πού ἡ πρωτοβουλία σας, Παναγιώτατε, γιά σύγκληση αὐτοῦ του συνεδρίου ἀποκτᾷ ιδιαίτερη σημασία. Μεταφέρω σέ Σᾶς τούς ἀδελφικούς χαιρετισμούς τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Κύπρου κ. Χρυσοστόμου καί πρὸς ὅλους τους συνέδρους τίς εὐχές Του. Ἀναμένουμε ὅλοι μέ ἰδιαιτέρο ἐνδιαφέρον τίς σχετικές εἰσηγήσεις καί τά πορίσματα τοῦ συνεδρίου.

Εὐχομαι, τέλος, ὅπως καί στόν χῶρο τοῦτο, τόν κατ' ἐξοχήν συνδεόμενο μετά τοῦ Μεγάλου Κωνσταντίνου, ἐπικρατήσῃ πλήρως ἐκείνη ἡ ἀρχή, τήν ὁποία πρὶν χίλια ἐπτακόσια χρόνια ὁ **“πρῶτος βασιλεὺς χριστιανῶν”** διεκήρυξε».

Μετά τήν ἀνάγνωση μηνύματος τοῦ Πάπα Ρώμης Φραγκίσκου, προσφώνησε τούς συνέδρους ὁ ἀντιπρόσωπος τοῦ Ἀρχιεπισκόπου τοῦ Μιλάνου, ὅπου εἶχαν προηγηθεῖ ἀνάλογες ἐκδηλώσεις, γιά τήν ἴδια ἐπέτειο, μέ συμμετοχή καί τῆς Α.Θ.Π. τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου. Ἀκολούθησαν οἱ ἐργασίες τοῦ συνεδρίου. Μίλησαν διακεκριμένοι Καθηγητές καί κληρικοί, Ὁρθόδοξοι, Ρωμαιοκαθολικοί, Προτεστάντες, καθῶς, ἐπίσης Ἑβραῖοι καί Μουσουλμάνοι.

Σέ εἰδική συνεδρία καί μέ θέμα **«Θρησκευτική ἐλευθερία ἀπό τήν ὀπτική γωνία τῶν Θρησκευτικῶν κοινοτήτων»** μίλησαν ἐκ μέρους τῶν Ὁρθοδόξων ὁ καθηγητής Χρῖστος Τσιρώνης, τοῦ Ἀριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, ἐκ μέρους τῶν Ρωμαιοκαθολικῶν ὁ π. Joao Seabra, τοῦ Καθολικοῦ Πανεπιστημίου τῆς Λισσαβώνας, ἐκ μέρους τοῦ Ἰουδαϊσμοῦ ὁ ραββῖνος Ishak Haleva,

ἀρχιραββίνος τῆς Κωνσταντινούπολης καί ἐκ μέρους τῶν Μουσουλμάνων ἡ Semiha Toral, καθηγήτρια στό Πανεπιστήμιο τῆς Σμύρνης. Μετά ἀπό κάθε παρουσίαση ἀκολουθοῦσε συζήτηση.

Ἡ Ἡμερίδα ἔληξε ἀργά τό βράδυ μέ τήν ἔκδοση κοινοῦ ἀνακοινωθέντος.

Τήν ἐπομένη, Σάββατο 18 Μαΐου, οἱ σύεδροι συνοδευόμενοι ἀπό τόν Οἰκουμενικό Πατριάρχη καί Ἱεράρχες τῆς Ἐκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως, καθώς καί ἀπό τόν Πατριάρχη Γεωργίας Ἡλίας καί τή συνοδία του, πού ἐκτελοῦσαν ἐπίσκεψη στό Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖο, ἐπισκέφτηκαν τόν Χάρακα, πόλη στή Βιθυνία, ὅπου κατά τήν παράδοση ἐκοιμήθη ὁ ἅγιος Κωνσταντῖνος. Ὁ Παναγιώτατος παρέθεσε γεῦμα σέ παραλιακό ξενοδοχεῖο τῆς πόλης τοῦ Χάρακα.

Τήν Κυριακή τῶν Μυροφόρων πραγματοποιήθηκε στήν Ἱερά Μονή Ζωοδόχου Πηγῆς Βαλουκλῆ ἱερό συλλεῖτουργο, προΐσταμένου τοῦ Παναγιωτάτου. Συλλειτουργήσαν ὁ Πατριάρχης Γεωργίας Ἡλίας, ὁ Μητροπολίτης Γέρων Δέρκων Ἀπόστολος (Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖο), ὁ Μητροπολίτης Λεοντοπόλεως Γαβριήλ (Πατριαρχεῖο Ἀλεξανδρείας), ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀνθηδώνος Νεκτάριος (Πατριαρχεῖο Ἱεροσολύμων), ὁ Μητροπολίτης Ρυαζάν καί Μιχαήλωφ Παῦλος (Ἐκκλησία Ρωσίας), ὁ Μητροπολίτης Βάρνης καί Μεγάλη Πρεσλάβας Κύριλλος (Ἐκκλησία Βουλγαρίας), ὁ Μητροπολίτης Ζουκδίδι καί Τσαΐσι Γεράσιμος (Ἐκκλησία Γεωργίας), ὁ Μητροπολίτης Πάφου Γεώργιος, ὁ Μητροπολίτης Φιλίππων Νεαπόλεως καί Θάσου Προκόπιος (Ἐκκλησία Ἑλλάδος), ὁ Ἐπίσκοπος Σιμματίτσε Γεώργιος (Ἐκκλησία Πολωνίας) καί ὁ Μητροπολίτης Βερατίου Ἰγνάτιος (Ἐκκλησία Ἀλβανίας).

Κατά τό Συλλεῖτουργο, ἀμέσως μετά τήν ἀνάγνωση τῆς εὐαγγελικῆς περικοπῆς, ἀνεγνώσθη ἀπό τοῦ Πατριαρχικοῦ ἄμβωνος, ἀπό τόν ἀρχιγραμματέα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, **«Πατριαρχική καί Συνοδική Ἐγκύκλιος ἐπὶ τῇ 1700ετηρίδι ἀπό τῆς ἐκδόσεως τοῦ Διατάγματος τῶν Μεδιολάνων».**

Μετά τό ἱερό Συλλεΐτουργο ὁ Οἰκουμενικός Πατριάρχης τέλεσε, κατά τά εἰωθότα, τρισάγιο στούς τάφους τῶν Προκατόχων του πού βρίσκονται στόν χώρο τῆς Μονῆς καί ἀκολούθως παρέτέθη γεῦμα στή μεγάλη αἴθουσα τῆς Μονῆς.

Τήν ἐπομένη, Δευτέρα 20 Μαΐου, πρίν ἀναχωρήσουμε, μέσω Ἀθηνῶν, γιά τήν Κύπρο, εἶχαμε ἰδιαίτερη συνάντηση μέ τήν Α.Θ.Π. τόν Οἰκουμενικό Πατριάρχη, στό γραφεῖο του. Ὁ Παναγιώτατος ζήτησε νά πληροφορηθεῖ γιά τήν κατάσταση στήν Κύπρο, μετά τήν οἰκονομική κρίση, καθώς καί γιά τήν πορεία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου καί εὐχήθηκε γρήγορη ἔξοδο ἀπό τά ἐνυπάρχοντα σήμερον δεινά. Διεβίβασε, τέλος, τούς χαιρετισμούς του στόν Μακαριώτατο Ἀρχιεπίσκοπο Κύπρου καί τίς εὐχές του σ' ὅλο τόν Κυπριακό λαό.
